

ԱՐԵՎԱԴՐԱԿԱՆ

Digitized by srujanika@gmail.com

卷之三

Schmiedeberg, 1870.

1849-4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՆԻԿՈՂՈՅԱՆ - 127

W01-215518T-1 - 1265

'UVR-FRT' LITERATURE

Ըստքառակութիւն Սպազմակետ փաշացին
մէքթու սղմի գանռուղ Հապապ է քիւնտին՝ որ
Երկրորդ սատիճանին սառաջին որոշեալ կար-
դի պահիւը ունեւ, առ աջին սատիճանին
Երկրորդ կորդիր անցյնելով՝ որոշունին վիրա-
բերեալ նշանն աղ բնիկարաւ:

— Ըստլույին գործոց մէքեմուպճի խսմեթ
է վէնաօին՝ առաջին առափանկին ոռաջին կար-
դի պատիւր ու պայտանին վերաբերեալ նշանը
առաւ . որուն ունեցած երկրորդ կորդի նր-
շանը՝ իբրև սրաշոնատարածեան նշան ծո-
վային ժողովը՝ առաջին գրադիր Զիւհափ
ովէնին առաւեցաւ՝ երկրորդ կարդի պատիւնով
շնորհուերաբ։ Վայե Ժօղովը՝ երկրորդ դրա-
դիր Սագին է վէնաօին՝ երրորդ աստիճանի
ընկալաւ։ Յիշեալ Զիւհափ ովէնին մասցած՝
երրորդ աստիճանի նշանը ու Վայեն է վիւ-
տիէն մասցած ըրբորդ սատիճանի նշանը
որբունի գողիւրանցին յանձնուեցան՝ հաս-
ատեալ կանոնին համաձայն

— О **и**нфлекції, їх зважаючи на вимову
їх, фр. **інфлекції** вимовляють, та вони є
засобами вираження вимови.

— Բարձրագույքի մեծ ծովագետ փաշովին
առօնաց պիտ Հիւմիր է թիւնաբն խոճէկը ու-
նութեան ասորի հանող ընկալուս։ Այս գոր-
շովին աշխատաւորներին Վհմէտ և Մուռ-
թափու տղուներն ալ կայսերական սենեկու-
ութեան առաջնակ առնեն։

— Այսուհետեւ կամ այլ առաջարկ չկար:

— Վրբունական հրամանաւ կիւմբոշ ուստի
ըստած տեղը հիւանդանց մը կը շնուր եր .
որն որ մատեր լիքինցած ըբալով , ոյո ուր-
բաթ վեհափոռ նիքնակովը խը աւազ նա-
խարարվերավը հոն գնաց . որուն ներկայու-
թեան առաջ առ առ առ առ առ առ առ

— Ազթառար շոգենաւը սր Գաղղիայէն
Պօլիս կուդար , Եղմիր հօնողիպած ատօննը՝
մշք գտնու ողներէն մէկը օւլույշէն բռնուեր
ու Խզմիրի Գորանիլին դրուեր է . այնուհե-
տե շագենաւը Պօլիս պիստի դար ու Գաղցն-
իլին պիտի պահէր . բայց տոկութն անհետ ըլ-
մակնած ճամբրողներէն մէկն այ հիւանդա-
նաբուն , նաւորդներուն շատը ահ ու դորի
մշք մնացեր են . ուստի շոգենաւը ով չը կը-
նալով Պօլիս գալ , հան կեցեր է . Գորանիլին
պահերը համար

— Պարզի, մէջ Եսուսութիւն կաշա Թագի բնա
կող Օսման անուն մէկին երեք զաւակը մէ-
կէն ծնառ, . որ մէկը մահչէր ու Երկուսորդը՝
ազջիկ . միջոցը երկու յամ տնկնելէն ետև
ազջիկն մէկը մեռաւ. . միւս երկուսորդը ողջ
մասցին:

— Օ կեշիքների 23ին ուրբաթ օրը ժամը
եօթ ու կեսին տուենները՝ թամափառ Յունաց
և կեղեցւոյն քովը Հելլենացի Անպարտո ա-
նուն Ա. կին տուենէն հրդեհ պատահելով, մի-
այն նոյն առևնը սցըմցաւ, և քովին տուեր
փուլցունելով գործակալները խմբյն մա-
րտցին:

Վարձեալ նոյն ամսոցն ՏԱ ին ուրբաթ
գիշեր ժամը վեց ու կեսին տառեները Ձև-
պէրպիժմաշը ըստած տեղը դափու ք. հետափ
Սոզեմ Եցինատին տունէն հրկիզութիւն պա-
տահելով, ու թը տուն ու չորս խանութ հրց
ճարտակ եղան. դորդ ափայիները երկու խանութ
իւցունելով՝ հրցեւին ու աջ քը տոնին

— Ապրուքաղորիս սասմիսնը ասկէ յառաջ երեան երած կեզծ դրամնեալ զթերը (խալք, խաչիմ, ներք) շնորհները ընտուելով և իմանալով՝ քամաւդապէս ջամփի, Ելիքսի, Բարձրամշակի անբարկ և անօնց բնիերը Փըստեթցի գուշակները և ըստամագիստի անդան մարդիկը ձեռք ձգած եր:

Վանց մէջին նախ Թօթին պատաստա-
նել քաշուելով պատափան տուու Մէ ես
այս բանին ձևաբանուի չեմ, ոյլ Եւրոպ
Ար-ճանորդ Ահարոնացի, Առաջկազմին իրեւ
փոխ ըստու 26 կառը թուղթ տոի և երբոր
գիւղացի մը ըրտունելով կառ ըլքաց իմացոց,
խորի Նետեցի

Այս խօսքին վրայ միշեալ Ակադեմիային
ալ ընտառութեալ՝ Առաջին հիմնարք Խորիշացրին
տունը բայց ինչոցանեցաւ, ուր առջ կային
նուև ոսկերիչ Անրուէ, ուրաքանչ Սկիրտիշին ար-
զոն Գրիգոր և սոկերիչ Լյուծա ունուն մար-
դիկը, ոստիկանին հօգմեն մարդ Երթարալ Հոն
առուց ամենին ալ զատիկն թերաւ, և նոյն
օսունէն գտնուած գործիքները ու կեղծ պր-
րամանն ու պլթերն ալ որ 516 հատ հազարնոց
էն. Խօսքն առաջնական առաջնորդ է առաջնորդ է

Արս, բայց ապրում են գոտին լանցոց իրի կուեցան։
Վ. Անուշեան. առաջի Մկրտիչ, Յավհան-
նես, Տէրէնինի Յափակիմ, Եղոստամ, Խայբաննի
Թանաշ և Լէջթէը անուն մարդոց ալ կատ-
կածելի ըլլոյնին իմացուելով՝ անոնք ալ պապ-
էնին բերաւեցան։ ու ու տես աստից վասոօ

երկար բարակ հաղթակ փորձ ու գաստառան
ըլլային ետք՝ բանդ աղջկէ մը տօուգուելով.
Հոսկըցուեցաւ, որ ոյս բանին բուհ պատ-
ճառ եղած են Մկրտիչը, Աստիլաքին, և Մե-
րոբէն. որոց ընկերութիւն բրած են նաև
Գրիգորը, Լազնան և Յայտիկինք.

Այս վեց անձանց արժանաւոր պատիժը
տրուելու համար՝ որպիստեմիւնը ուստիկա-
նարանեն յայօսարար դրով արդարութեան
վճռոց կերպոցն առեւանին խմաց տրուե-
ցաւ. և միւսներուն ալ հրաման եղաւ որ տէ-
ղերին երթան, որովհետեւ յանցաւոր քըսա-
նին յայտնաւեմ էր:

— Հւակըին, Կառհւեմ, Սառտէնեացի Չա-
դօմի և Հելլենացի Մանոլ Փաշստի մնան
նաւայիտնելուոն նաւելրը՝ անցեալ շարաթ
գիշեր ժամը երեքին սպառահած մրբիկին ա-
տենը Վարնացի նաւահանգիստը ցամաքը լի-
նեալին.

— Օ իշխանէցի մէկէն մինչև ուժը՝ մէկ
շաբթօւան մէջ Ապրեսյէն, Խղմիտէն, Թէ-
քիստողէն, Տրավդղնէն, Խպրափիլէն և Ան-
ծովյան ուրիշ նաւահնդիսաներէն հետեւեալ
բաները Պօլիս Եկան։

Գաշեր պանիրի	.	.	հօփա	.	021141
Արտառոյ	.	.	"	.	007748
Թուլյում պանիրի	.	.	"	.	003696
Սխառը	.	.	"	.	011214
Կաղին (քընորիս)	.	.	"	.	022924
Հաստ լիա	.	.	"	.	034109
Ազած պանիր	.	.	"	.	004943
Ձեղին ևաղի	.	.	"	.	015401
Այցեաղի	.	.	"	.	009226
Թէովին ըրուուղի	.	.	"	.	001700
Պատորրին	.	.	"	.	006321
Դաշդախուլ պանիր	.	.	"	.	006388
Վուրամա	.	.	"	.	041584
Փէքմէղ	.	.	"	.	012903
Քէթէն թօխումի	.	.	"	.	000655
Նօհուտ	.	.	"	.	000544
Ճէփիզ, հատ	.	.	"	.	007383
Լիմն	.	.	"	.	665000
Ազած գալունի	.	.	"	.	001750
Բուհըն, տէսթի	.	.	"	.	000089
Գապա խըսիր, տէմէթ	.	.	"	.	001237
— Նմանապէս նցնչագի միջոցին մէջ խզմբառն, Երկիրին, Գարամուսալին, Խալլալոյն, Մաթէփէյէն, Փէնտիկէն, Գաւրչուրոյէն, Գամթարիյէն, Գարթալին, Տէրէսիյէն, Կարլլին, Գարաջալոյն, Կյուլովին և այլ ասոնց նման նաւակոցաններէն հետուեաս ուժեան թագա եւն.					

Խաղող	5398
Խնձոր, տամա, սիրկելը, և նուռան	5102
Հագանակ	0696
Տոմաթէս	0191
Թազէ քառութեա	0053
Ոտեպղին (հավուճ)	0011
Թազէ պագլս	0009
Պամեա	0086
Պաթլիճան	0004
Լնկինար	0016
Լողին (խօրութ)	0001
Եղ բանիլ . սակայն ոյն տեղուանքը ամեն բան աժան գտնուելով և սասնք ալ ծցլ մար- դիկ ըլլարդ՝ առաջքի ուկո չեն աշխատիր . վան որց յիշեալ կողինեւրուն մ.ջ շնչեն ա- ռաջքի պէս որդիւնաւոր սիստի ըլլաց .	
— Նոր շնուռած Գալլդոյ ելեմակց հաշ- ուետում մորէն կ'իմացուի որ եկամուցը քիշ մը վերադիր պիտի ընեն , ու ծափքն ալ կարելի է գածին շոփ սիստի պակսեցաւեն . եթև այս ըլլաց , դալ ասպուտի եկամուով կը լայ 1271 միլին քառանդա . ու ծափքը 1591 միլին շուշան առաջ եւանդ ու ծափքն ալ գույն	

EFSU-PFu LabP

ԳՐԱԴԱՐԱՆ. Հաստիակապեառութիւն՝ նոր
հաստատուած առևելք՝ իւր իշխանութեան
տակը դամեւած Ղօփա Տօրուայ և. Մարթիսիք
կղզիները որ պէօխու Եւնիւ բառւած կղզինե-
րէն կը համարուին, խել մը ուստորթ գերի-
ներ կային, որ հողագործութիւն կընելին.
առանց սպասութիւնը, և մրանկամարն վասս
չը կրելը ուղելով՝ կառախարութիւնը մրտքը
դրել էր որ դանձառունէն ըստակնին հա-
տուցանէ. և հաշիւ ըրեմ էր որ առնդք 75,394
հոգի ըլլարով՝ առանց համար 12 միլիոն ֆր-
անդա պիտի բաւուկանոնաց, Աւստի դան-
ձառունէն մեց միլիոն ֆրանդա ըստակ և
մեց միլիոն ֆրանդայի պրամաթուղթ յիշ-
եալ կղզիները խրկուեր էին. բայց այս ըս-
տակը ակրիլուացը չը արուելով՝ առանց համար
գրամանց մը բացեր ու. ըստակը հոն դրեր
են. և այն գերիները ապատուելուն կընելին.
որոց 3 ը՝ 20 տարի, 1 ը՝ 10 տարի, 7 ը՝ 3 ա-
կուն տարի սիրոի ծառոցին:

կանոն հաստիւթեալ ամոցնե զատկան թիւնե անդրա-
ժամկեցի ։ զի և ուրօք նշանակիր բեկաել զմեզ
կ հաւաս ՚ի յայ և ՚ի մէջ յաստուածարականիւն
առ աղջուակացաւուաց

Ապրիլ առեղջ գընդց յառ մի պատկ ի հշոց
բուլղարէալ եղին, զի զատառակ անիծիցն լուծց
Արամաց:

Սարդարիչն որի գերաց մերկացաւ յիւրի զգեստ
առ ց ։ զի գրեցուցէ զմերկացնուք ՚ի առ ըր
վագուցէ

Աղքիւնին ջրոյ կենդանուց , այն որ արրուցաւ
նէ գերինս և գերիվ յարդահօս անձրկօր և լուս-
պատճայն գեռու և զբով , ծագուեցաւ ՚ի խաչն
և զեղըն անախորժնիլ Եսպե կրամա , ով զբա-
նութիւնն անսիլին քայլորդու այցէ :

բար մարմար քուզայիշտ այլ գիտեհուրու ու
Ան որասութեամբ պահեցի զօրութեան
որը նշանն է, յոր հետո անօպարա արիւնն ին-
սուսի . և առնի օրինակա պայծառ և շրջու
պահեցու բնա, զի բազում բարութեան եղի
առնի փայտն որդինա թեամա

Հայ անողոք անմահս թեամէ
Աշ տառզան Կոյշեան լայնունապէ , յորում

“**Γ**ένειον τον οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὸν πάντα μὲν οὐρανόν, τὸν δὲ γηνὸν τὸν πάντας τοὺς οὐρανούς.

Հանդեպ բանե միաժին համազական։ (Տարականի):

Հայ ու զառ սրբարագի ։ Արքան պատարադ ։

1849 ին վերջը Հռովմէ կենոյց Կրկրարդ ան-
դամի խօսակցութիւնը եղեք է Հռովմացի
կառավարութեանը վրայօք , որուն համար
ասկաւ մն որշում ըբած չեն , թէ այս կա-
ռավարութիւնը՝ Գաղղլոյ գիտաւորութեանը
համեմանո մի պիտի հաստատուի , և կամ
Պապին ու դած կերպովը մի պիտի ըլլոց . Եվ վե-
րայ այսոր ամենայնի՝ կերեւի որ լույի Նորո-
յէնին ասկէ յառաջ Հռովմէ խրկած զրին
մէջ ինչ առաջնորդիւթիւններ կային նէ , ա-
նաց դաքտորականիլը ուզող կողմը շատու որ
պիտի ըլլան :

Վայն գիրը թէպէտ ՚ի պոշումն գրուած
էք . ասկոյն Գաղղիոց հաստակապետութիւն
պիտաւուութեանը համաձայն էք . անոր հա-
մար Գ.աղղիոց արտօնութիւն գործոց պաշտօնեան
միշեալ ժողովոյն բայօպապութիւն մը խրիե-
րով կ'իմացցնէ , ար Պատրի սյն գրին մէջ Եղան
առաջնորդութիւնները եթիւ չընդուննէ , Դոկտ-
որիան ու Հայոմնեն եւս պիտի կտնել . իւր զօր-
քը , ու Հայոմնի գործը անանկ պիտի թողուա-
— Մնցեալները Պատրի թէպէտ Հռ.օվմայ-
կոյս ոց յանցանասայը ընդհանուր ներզադութիւն
մը առւած էք , բայց այնուհետեւ այս ներս-
ուն անուն անուն անուն անուն

զարկեցի ընդհանուր քա սեղմբազ շատերը
այս ներդութիւններ գույք հանած էր, որուն
ամենելին չէին հաւաներ թէ՛ Հռովմ նստազ
Դաշտացի պաշտօնեան և թէ՛ բօյոր Հռովմ
մայեցները . ասկայն հիմա օրտգիրները կը
պատմեն թէ նորէն ընդհանուր ներդութեա-
զիւր պիտի գրէ, որուն մէջ միայն մէկ քանի
հոգի չէ պիտի նշանուկուին:

— Ես բռպակոն ընդհանուր խաղաղութեան
Համար Փոքրիչ մէջ հաստատու ան ժողովը

առ առ հոգին երկնաւոր լիուսն իւնացար . (Ըստ
առաջականի):

Ամ զէն սերթէլի , զօր ՚ի մեզ կը եմք միշտ
մող դէմ յաղնաւողն հետից բանապիռնեմ . (Հայ-
ականի):

Ես անցուի հզօր, յոյն յենամբ կը մեռամ.

Այս աշխատանքի որից է օժիտագուհին ու որը լրա-
ռու պատճեալ պայմանագործ կմէզ անուղղա փայլման-
պին, որը նույնապէս ի խառ արդի և ի առուելք մա-

Հու . (Ըստականի):
Վայ գտու ազնն Մամիսով , պրով խորհրդաբար
ամենինով պատուածեաց զօմին լիութակուառի ալ-
եաց մեզոց , և անցոց բանկը վիզոր Խարայէլ .
(Հարականի):

“Ա առ Կոստանդի խանութիւն աստեղասէամէ
շահագրավելուամբ յերկիցն երեւալ զայդմու-
թիւ և շնորհեր . (Կ մարտ Կոստանդի խանութիւն) :

այլէն , յարմէ զարհութեալ հրեշտակին զանց առ էլք զանդանիկըն + (Ծարսկանին):

“Ան ամեկ ու դր բենական իմ խոցոցէի , որին
ներման մեալ բարձրացաք առ հսցըն երինաւոր .
Հարակոնիի”:

Ա հրեղեն սիւն երկարերձ խրայշընա
մբին : ոյ ռաաջնորդեաց տակեցը զնեց կ վե-

Անոնքարի : (Հարսկանի):
Դու ռազմաւար Աբրահամին : յրում քնար
եալ պատուարինց պմուղ սննդենեցի միջով : (Ճ-

“Ա Յեսու զօրավիրքն , “Ե յաղթեաց բահա-
տրեալին անօրէն Ամողեկոց . (Հարակամին) :

Ո՞վ, զիանու զեզեցին և արդասիլը խաչին:

որ հիմա օր պարագց ըրած է, ասկէ ետև
Լոնտափի մէջ պիտի հաստատաքի, որովհետեւ
Գողզից ժայռից բեան հաճելի ըրբարով, ա-
մէնն ող ծաղը կընեին . նոյն ժաղովայն ան-
գամները արժան կատարով հիմնակարնեւ; Հը-
րառագափեր են թէ այսուհետեւ. Լոնտափ
պիտի հաւաքուին,

— Փաղիքէն՝ Ափրիկէի ճովեցելիքը երթաղ
գոյք 1500 ժամու կազմու էր տռաջնութը .
բայց հիմա Փաղիքի մէջ ընկերութիւնը հաս-
տառաւելով՝ ուզող ըլլայ , պիտի տանին տ-
բերեն 21 աւոր մէջ , 2500 զռւուուշ ծախը
տռանելով . և այս ծախըը տռառը՝ ուտելիքի
կամ խմելիքի համար ճանրան ամենին ին ըս-
տակ մը պիտի չը տոյց

— Գաղղիսց ու Ֆեսի կառավարութիւններուն մէջ անըլլ ծագած դժուութիւնը միրցեցր է այս օրեւա . ուստի Թահաճը նաւահանգիստը եղած Գաղղիսց Գիւղաստարանը՝ եռթէն Գաղղիսց դրօշուկը պիտի զբուի . և բառ սովորութեան թէ՛ Ֆեսի ուկրութեան կողմէն և թէ՛ Գաղղիսց կառավարութեան կողմէն 21 ական անգամ թնդանում պիտի նեառ ի . բայց Գմբակու Հիմն նոյն նաւահանգիստը Գաղղիսկան նաւ չը գտնուելուն համար , Թողոնի նաւարաննեն խիցին երկու . շոգենաւ խրկեր են դեպ ՚ի այն կողմը .

— Անցեալ ամսոցն 15 ին Օտղանք նաւ. սրբա-
նէն ձանրաց Ելքը է Գաղղթոց Նաւագուռմբը,
որ Տէշէն ծափապետին Հրամանաւուարութիւնը
դէռ ՚ի Անդ դից Նաւասարմիդին զանուած
ջուրեսը կուգայ:

աերազմ ըլուծ ստենինի Այէքսիրացի Երկիրը
դահուող Գաղղիացի վաճառականները խել
մը վնաս կրած էին . և այս վնաօր Ամերիկացի
կառավարութիւնը պիտի հասացաներ . ուր
դահուող Գաղղիացի գեւազներ այս բանին
համար Երկրու միջին միատ պահանջելուն ,
կառավարութիւնն

զառապարութիւնն ալ քննեցը Երկր էր վէ-
կամ զատանին օրջափ ըրագը հասկրեաց և
սրա առիթով մինչն հիմա բանը Երկարեր էր.
Նաև յուսաքի այ էր որ տահաս շտա Երկար
պիտի ըշէ ։ Աւտու դեպանը կուտարու-
թեան գիր մը խրկիր էր՝ մէջը ձանդի, կ խռ-
քիր գրել, որն որ բնուաներ էր Գաղղիաց
հասարակագետաւութիւնը ։ այսուհետեւ Ամե-
րիկայի կառավարութիւնը լինը լիժուարելով ու-
հաւորդակցութիւնը կորեցով գետապանին ան-
ցող իրը տուեր էր, որ Գաղղիաց դառնաց ։
Վարդ վրաց Գաղղիաց հասարակագետութիւնը
նոյեցաւ որ սասնկ բանի մը համար վաղեմի
բարեկամին հետ պիտի արքուի, ու սակ նոյն
գրին ըլ հաւնելով՝ խոկոյ դեպանը իւր պաշ-
տուն ճշեր ու տեղը ընօրեր է Սառակէնեցաց
Երկիրը նասոց իւր դեպանը, Տվիրոց այսու
ամենայնի երկու միջին քուեալ պահանջէն և
վազ եկամ չէ ։ և Սառակէնեցաց դեպանը
անզն ալ Լուսի Կաբով մին ազգականներէն
մէկը պիտի ընարուի

ԱՆԳՈՒՅԻ. Տերութիւնը Միջերկրական
Դոլը ունեցած նաւախումբին թիւը պիտի
աւելցվեն. ուստի նաւազաներան մէջ 12
առաջ այլ կը պատրաստաւմ. որուն հրամանաւ-

առարտութեանը Արքէթի ծովապէսին պիտի
յահճնուի:

- Վարչաստանիք հաշուետումօրիներէն կիւ-
մանառիք , որ այս տարի սեպտեմբերի ամօցն
մ. կէն մինչև վլորդ Խնկիթթէ.ուայէն գուրո
ելած ապրունքներուն դիմք վեց միլիոն երեք
հարիւր արքան հաւգար լիուսի հասեր է .
անցւալ տարի նոյնըսփ միջոցին մ.շ չօրս
միլիոն ու կ.ս լիուսի ապրունք գուրո Ելած
էր . և ուրիշ ամսուան աղբանքներն ալ սատնե
ելած ըլլարավ , կ'երեխ որ անցիալ տարուա-
ռեն վեց միլիոն լիուսի ապրունք աւելի դուրս
ելած է . Խնկիթթէ.ուայէն :

- Վակովացի քիմիոգործ մը պիտի ունենալ է ինչ-
ուայշն կերպ մը ջուր կը համեմ, որ այս ջուրը
որ սախելու ըլլամա նէ. այն տեղը թէ աղձկ
է մէկ գլուխ ամենենին հատ մը չը մնար. անոր
համար ունակը այս ջուրին կը դնէին, որպէս
որ սոյր ատականած անջրուննիքը պահեն. և
միշտ քիմիադ ործն ալ այս ջուրը ծսփուլովը
առական ըստակ կը վաստրկէր:

Այս միջոցներով խնկիթեռապի մէջ առաջատահանձն պէտք չառ մարդ նոյն ջուրուն գնեցն լին իրական սկսեցն իրենց սենեակներուն մէջ ասդին անդին սրակել, ու ակից էլ փողը ազդէկ դուռ առ այս տօնանի . ասոր վրաց տամբն մարդ մանաւով սկսեցն ծախու առնելու

Այս երկրն աղքատանոցիներուն մէ-
ին մէջ 53 սենեակի ըլլալով՝ 49 սենեակին
է այս ջուրը գործածեց են, և միւս չորս
սենեակին մէջ չեն գործածեր. միշեալ 49
սենեակին մէջ գտնուողներէն մէկն ալ չէ հի-
անդացեր, բայց միւս չորս սենեակին ընս-
ովներուն մէջ հիւանդ չեղոց մարդ չէ մը-

իից ևս մեծահանդէսու ուրախութեամբ, որպէս
Պօքու խրախուռէ զմիւզ, ով Զատիկ մեր գենաւ
սխառու ։ Աան որչ պարու է մեզ ցնծալ, ով
ըն մեր դասենայժ Փրկարարձութիւնն բավանդակ
խոշին կառուրեաց և իբրև զայխար ՚ի ասլանդ
դրէցու. (Ասայեայ, ծհ. 7):

Արդ նախ՝ ՚ի ժամանակու արքային կոստանդի-
ց, որի ովհ պրոց Կոստանդիանոսի մեծի, և
ըստ Երևանաղբեկոյ հայութեամբն, յաւուրա պրոց
համա կոստանդին, յէ սթեղծագործում ամենամեծ մայդի-
շի ըրբորդում ժաման ուռարձն, երևեցու պատ-
րիստ, և երկրագործի ոսքը. Խաչն քրիստոնէ-
ցաւու ափայլ տեսլամբ, որ արեգակնամ. յողվճեր
ուից, զոր ակները. աւուն ամենայն ժողովությ-
ու, որ ՚ի վէ որդոյն Գոդդ օթապի տայածեալ մին-
՚ի ընտան ձեինեւոց, ժաման որոյ միախուռա-
նուցան ամենքան յէ երդեզին մեծաւ ուրա-
մեամբ և գոհացուն զարուցելուայն ասուծաց,
ունամ. Զնորմեն առամ զարուն, որ լուսոյ-
ու պայմանաք զայլաւալ յըրուսաղեմ տեսուց

ի յուղուրն յայնուիկ ՚ի տուրը պետականակեցնե
լուն ահեղամի յի ըլիք ժամու առենայալից իսկամ
տաց կողմանը՝ ՚ի յերկուից զեր ՚ի վերջու պաշարն
դդություն, մինչեւ ՚ի ուսուր ընտան ձիթենենեաց
այդաւ երեխուր: Ո՞չ միում կոմ երկու ց զոլով
յիշ երեւել, ոդդ ամենային բազմութեան քա-
փակութեավետ յառցեաց: Ո՞չ այնպէս սրբաւ զի-
ծից: ոք վաղվաղակի զիմն ուս աշօք մեսիլ հա-
մայնքաւ, այլ զատզում ժամն ՚ի վեր քոն ողբեկու-
թեւ նշանաբեցիւալ: Եւ բացաձանանցիւք փայտ-
իք արեգաշնային յազմեւը ճառապ ոյնից Արու-
նց ՚ի նոցանէ յազմեահարկաւ ծածէնալ լինեւը
զի այնպան առ առեւ հզօրուացյն են զարեկատին
որոշու: մասու ցննեւը զհուագույթու, մինչեւ
նշյունն մրանաւան առ հասարակ ՚ի առորդ
ուշին ընթ անաւ բազմութեն անց քաղաքին Եւ

յիսաւ ով , և ո՞րպէս անհօւն տառաւ ածեզէն խմանուածիւն վերին հօրոն և թրկնաւ ով , ըստ այսօն՝ և Զի ով է մարդ՝ որ գիտչէ զարդարութիւն տառաւ ձց , կամ ով ածիցէ զբուաւ Աւ զինչ կամիցի ածը ու (Դմաստաւ թերան . թ . 15) :

իսրայէլը առանձոր է անխմանավ; զր ոչ ոք
յէրկրանաց զմուտ. աճիցեւ երբէք, և ոչ կարէ
հասու թէն և խորհրդ ոյն առանձոյ. բայ
այնմ՝ «Զի խորհրդ րդք մահկրանացոց՝ զանդիւ-
առզք են, և զաղիսաղինեւք հնարագիսութիւնը
մեր» (Տմանութեան. թ. 14):

Մարդկի զգանակով հնարապիսութիւնը յառաջ բերեն ՚ի երբին մասց ՚ի ցցց իրերաց , և պիտակի խնասութեամբ պրոբեն յառ ժամանակուոց կետոց կենցարփի , ՚ի վայելը ղեկանոց զայտ է ըջանկան թեամբ . այլ խաչին բուռն խնասութիւն զանանակ կեան հայտնայինք մեզ , և ընձևուէ պարտիզն օգնութիւն առ ՚ի մերկին լուանարկութիւն ողբեկար զօրութիւնն յամենացն ժոմ , վաճառ պայ և ոչ վաղացուք ՚ի բազմապիսի հաղբս հրապարակաց նորին + յօրման ջերմեւածնն հաւատավ և հաստատուն յուսով և անեկի դժ պրով կերիցի մը զի՞ւզ առենուացի նշանաւ իւրով :

Ո՞վ է ըստ մի զենապրիս, որ յամեւայի ժամ՝
այս անպարհական զենապրիս առաջանած այսուհետ ի ձև ո ին-
ունելով զանախալ յաղթութիւնն ու ջե արհ-
եալ է փայտն սրով թիմի արդարութիւն» (Դաս-
ութեան, ճ. 7, 7):

Յանձնութեա գործի վր անփելց , ովհ այդու
քհնութեան . (Ըստականէի) .

Յուղացին մն զործի մահապարտութ , ոչ մի
երսպանց յարդութեան

Համաշխառ փայտ գոսացեալ, այժմ ստարթազպորդ կալբացեալ զքրիստոս պարզաբնաց: “Եւ ձեռազդը անփեալ, ինչն և որպար զի՞ս Դ. (Տաճառակ թեան, ԺՂ. 8):

Հացերը, ուստի այս ջուրը հայտնի դէմ զարաւոր դեղմը համարելով՝ Լօնառայի վանդը է մինչ բորբ քաղաքացւոց տասուելը ըստերէ թէ ամեն մարդ առնէ ու տուներուն և խանութներուն մէջ պրկէ. Նաև Խնկիլթէռուայի ուրիշ քաղաքներն ալ սցա ջուրէն պիտի խրկէ, և աղքատաց ձրի բաժնուելու համար 100 հազար դնչի չափ ջուր ծափու առերէ. — Խնկիլթէռուայի մէջ լուսայիշի մը մեռերէ, որտեղ հարուստ ըլլալը մննէն մահուան օրը մարդ չէր դիտեր. մէկ միլիոն 200 հազար քէակ ըստակը ելերէ. բայց Կիմիւս ստացուածքներէն. որոնք մնացեր են մէկ հստիկ ժսուանդին, որ զինուորական կարգը գտնուելով՝ մաւաշիմունքն աստիճանը ուներ և շատ ալ պորոք ըրածէր. Հիմու լրեն ժառանգ մնացած բաժակը ու կայտաւածքին հինգ բոռկէ, մէջ բերած շահովը կարող պիտի ըլլայ իւր ամեն պարտքը ամբողջ վճարելու:

— Հնդկաստանի Աշխամ գաւառը՝ որ Վնդ
զից աւերանթեան ձեռքը անցուծ է հիմա ,
պատահուծ պատերազմներուն ատենիր Անգ-
ղիայի զօլլը շատ ըստուկ ու տաղանք և պա-
տերազմնիկն մը ելքներ առած էին , որոնք
մինչև հիմա պահուած էին ամեն մարդուն
իւր սշիւստութեանը ու աստիճանին համե-
մատ բաժնուելու համար . Այս օրերս տնօնց
տում մարդ շնուելով ամեն զօրապետներուն
ու զօրքերուն բաժնուելու է՝ նոյն տումարին
համաձայն . և Սափիէ զօրապետին ալ 70 հա-
զար լիտա բաժին տրուելու , որ այն ատենը
միշեալ զօրացը սպարապետ գրուած էր .
— Մնդդիստէն Աւատրայիս արսոր խոկը-

աստուածակիրութեան և ըշիւղիւ , և ուրախութեք
թմբունեալը մանկոնց , միտնդամայն և ծերոց , ա-
րանց և կանանց , և ամենայնի շափու հասակի ,
բնակոց և օտարոց բրիսաստեից առեմ և որը , բայլ
ու առեք եկողաց ազնոնց , միահամուռ իրրե ՚ի միո-
ջէ քերանոյ՝ զիմուռ գրիպոս զաւըն մեր և զիր-
ածին որդին ասուռեայ՝ լոյնորդարձն օրչնենին և
գովաքանենին . (Ճռուղիք Այլըդի , ուր Կաստանդիքանու
թագուարն , որու ոյն մեծին Կաստանդիոյ)

Երկրորդ՝ համերձ շորամապահը զի՞ն ձա-
հանդես կառարեմ ան Վարագայ ոտքը նշանին,
որ ձիր Եղ արդարեւ կերպ ցն պարզ և աց ՚ի վերին
տեսչու թենին ՚ի Տօռ դաւան հայաստանեւոց
յատկապէս այն որ ՚ի ձեռն է բջանմիկ կա սին Հը-
՛ իսիսմէ այ բայանն ալ ցուցու պործ մնին ըրբառ-
նէից Ըստ այնա՞ ՚Ուորդ տիկնույթն Պայմանն է և
Հունիսին ՚ի դաշն իս բե անց յերկիրն Հայոց՝ ո-
նէին մոռն ինչ ՚ի քրիստոն խուսափայն և զոր
տարա Պատրոնիկէ տիկինն ՚ի Հոռո՞ կին Ազգ-
եայ կայսեր Եւ որ էր առ բան Հո իսիսմէ թառն
նորա կապն ցին դայն ՚ի պատանց նորու պահապան
մնել կա սին Եւ յորդամ համին ՚ի Տօռ պատա-
՚ի ընան Վարագ , քահանայթն որ լին ՚առա ելին
և ունակ ՚ի քերցն Թայցն անդ ուներզ վուրը
խոչն Եւ կայեալ զետմանակն իւրի անց միայնա-
կեցութեամբ վարչանն ցան անդէն և մնաց ուորը
խոչն ՚ի վերաց վիմի սնդիմուլ մարդկան . զի ուորը
սիկնույթն ՚ի Նալպարանա կառարեւ ցան ՚ահատու-
կութեամբ : Եւ աշխարհն ՚ի կառագաշութեն էր ,
և հէ որ գիտէր թէ ծար է . բայց զի ՚ի համբաւէ
ըսեալ եին թէ ՚ի ընան Վարագայ է : Եւ յիս-
րազում ժամանակաց յաւորս թովիկայ Թայնա-
կեցի , և ՚ի հայրապետութեան ՚ն բակալ ցնողներ , և
Վարդ Պատրիքի . միջցեւ կային յազօթն ուորը
միոցնակեացքն օտիքիկ և Ցովել աշոփերա իւր ,
յերրորդ ժամո՞ ցան ընան Վարագայ լուսով :

ւողներուն մէջէն տակաւ ին չը զգաստացող-
նէրը Ռեմիտ Պուլնու ըստած քաղաքը իբր-
կելու արժան դասելով՝ Անդ վեց կառավի-
րավութիւնը անցեալները անձնյալ մէկ քանին
խրկիւր էր հան. բայց քաղաքացիք տեսնել յան-
դու դն մարդիկներուն իրենց քաղաքը լնու-
կիլը չուպէրով՝ ետ դարձուցեր էին. նմանա-
պէս հիմա Աւատրալիա կղզին բնակիչներն
ալ առանկ յանցւաւը մարդոց իրենց երկիրը
իենալուն ամենենին չը հաճելով, աղերսագը-
րեր կը դրեն իրենց ժողովոյն մէջ, որ Անդ վեց
կառավարութեանը պիտի մատուցնեն:

Ալաբին, ու այսի տէրութելիւնը՝ Աւատրից
ակրութեան գերմանից զօրծերուն մէջ մը-
տած ըլլարուն՝ այնչափ հաճելի եղած չէ.
Աւատրիային, Յուանդքֆոռ ըստապը գերմա-
նից բոլոր կաստվարութիւններուն կողմէն
զինու որ գտնուելուն՝ Պրոլիետ այս ակրու-
թիւնն ալ հնու քիչ մը զօրք ունի. վասն որպէս
զուշակմիւն կը լսոյ թէ չը լսոյ որ անկարուու-
թիւն մը պատահի: Ասկէ յաւաշ Գերմանիցոյ
համոր պրոտրաստուած նաւախուումբը հիմա-
կու հիմա Բրու սից նաւահանդիսուններուն
մէջ է. և այս նաւախումբին համար ոլ միւս
կաւազարութիւններին աւելի Բրուսից տէ-
րութիւնը ծափք ըրած է. վասն որպէս լիշտով
նաւախումբին հնու գտնուելուն մը լսոյ որ վախ-
նալով՝ Յուանդքֆոռ ի ժողովը հրաման ըստեր է,
որ նոյն նաւախումբը անվիշ ելաց ու զէօդ ին-
թըրեկ սթեյնի նաւահանդիսոր ելթոյ. և այս
հրամանը հանելուն պատճառ ցըցուցիր է
կայսերական տեղակալին Յուաննես աւաշ

Դոքանն ու Բրուսիոյ վեհափառ թագաւորին
մէջ տեղը Եղած գժտու Խիւնրէ
— Հիւնալ տէրութիւնը՝ օտար տէրու-
թեանց իմացընելու մաօք իւր բալրը դեսպան
ներուն ու Հիւնաստանի բուն պաշտօնական
կերպիւ կրծանուցանէ , թէ Բրուսիոյ տէ-
րութեանը հետ հաղըրդ ակցութիւնը կտրուն
է , և այս ընթացքը սիրոի շարունակէ՝ մինչեւ
որ Գերմանիոյ զործոյն համար Աւտորիոյ
տէրութիւնը՝ Բրուսիոյ տէրութեանը պո-
տամունն մը տայց

— Աշճառ իսկը անի Գոմուն ըերդը քանի
մը պայմաններով Աւարփոց աւ բաթեանց
անձնատուր եղած էր, մնալով որ նախըն-
թաց Ընելը ին մէջ յիշեցինք ։ Առ եկած
լուրերուն հայերով միշտու պայմաններուն
ամէն ալ Աւարփոց վեհափառ կայսրը ըն-
դուներ է . սյօ պայմաններուն հարկադրու-
թեամբը՝ ըերդին մէջ գտնու ող զօրավարինե-
րէն ՚ի պատ, Մամաս զինու որներուն ամէն
ալ զէնը ընին պիտի յանձնեն, զօրավարները՝
մէկ ամսուան, զօրքը 20 աւուր համար ըս-
տակ պիտի սունեն . և Աշճառներուն ամէն
դրամամթուղթերն ալ տոնուելով, վտիարե՛ն
Աւարփոց բառակ պիտի արուին:

אָתָּה־בְּנֵי־עַמִּיךְ

Ասկէց յառաջ 12 նութերոյավ տպուած ըստ
գրին վերչը 1830 թուին Քրիստոնի Համաւոր
Օքագուցն գինը 30 փարայ զրուելուն, իմաշբամբ
10 փարայ ըլլութ այն ուն ազդ կառենմբ բար
ուելուն ընթերցուց:

վառ, և զանովստուն առներ՝ ՚ի քառեակ կողմանն
աւեղացյան միարժուն քահանայիւք և քողցրաձայն
գոյրոր վառն իսպաղութեան աշխարհի և ամենայն
բարեկարգութեան նորին, ըստ ու անդի ըստ նախնակաց

Այս ոչ պարապոր կ' խաչվը քացի շարաբն
խառնին և տօնք եկեղեցւոց . լանն զի որդեմ խա-
չին քրիստոսի վերձաք կ' բանապիուին գերո-
թեն . նոյնպես և եկեղեցեան ծնաք մերաբն կ'
ուր ըբ տաղանին , և որդեկրթաք հօրի երիւառո-
րի . վասն պոյ ուր խաչն կամ քրիստոս , ուստի և ան-
շուշու եկեղեցի ուորչ . վասն զի խաչին բացու-
կուո՞ն զրիսամին առուունծառունի եկեղեցւոց ,
որով բաշխուած հուասացեալքն և ամուեցան ընդ
ամենայն որբուա միեղեցաց . որպէս առև Առաքեալք
արաց ձն զ տում կ' քրիստոս և յեկեղեցի . . . ու

Աւագի զմինս մեր՝ ՚ի վեր բարձրացաւ ցեալ
յերկուաբարը, սնասի ցանկութեանց՝ միաբան, ամէ-
նիքեան երկուաբար ացուք փայտին կենաց, և զբ-
ւեաւալն ՚ի նմին միշտ գոհութեամբ փառաւ-
բացուք յնդ հօր և հոգացին յաւիտեանն, ամէնք

ԱՐԵՎԻԿԱՆ ԴՊՒՄ
ՏԱՐԱԾՈՎԱԿԱՆ ՊՈԼՍԵՐԻ